

MIETTEITÄ PARVEKEKORJAUKSISTA

Mika Penttinen, arkkitehti SAFA
Arkkitehdit Kirsi Korhonen ja Mika Penttinen Oy

1
Helsingin Lönnrotinkadulla sijaitseva 1920-luvun talon pihajulkisivulle tehty uusi parveke, jossa on paikalla valettu betonilaatta, vinotuet tiilimuurista sijaitsevat kaiteen takana piilossa.

Asuntokohtaisten ulkotilojen arvostus on kasvanut, kerrostaloissakin halutaan nauttia ulkoilmasta. Kesäisin ei välttämättä haluta kesämökille. Kun saneerataan vanhaa asuntokantaa, pyritään parvekkeita parantamaan ja myös rakentamaan niitä asuntoihin, joista ne puuttuvat.

Vanhoissa kaupunkikeskustojen asunnoissa ei useinkaan ole parvekkeita. Samalla kun kaupunkikeskustojen arvostus on taas nousussa, on alettu etsiä keinoja vanhojen keskusta-asuntojen varustamiseksi parvekkeilla.

Toinen ajankohtainen kohde on 1950-1970-lukujen rakennusten betonirakenteisten parvekkeiden korjaus, jonka yhteydessä niitä usein myös laajennetaan. Uusille parvekkeille halutaan saada mahtumaan auringonottoa paikka ja ruokailuryhmä, pelkkä tuuletusparveke ei enää riitä.

Parvekkeiden muodonanto on aina ollut aikaan sidottua ja niiden korjauksen lähtökohdaksi tulisi yleensä ottaa vanhan talon hengen säilyttäminen.

Vanhojen parvekkeiden korjaaminen ja laajentaminen asettaa suuria haasteita suunnittelijoilleen. Valitettavasti parvekekorjauksen ei useinkaan ymmärretä olevan vaativa tehtävä, joka vaatii taitavan arkkitehdin. Lopputulos onkin usein hallitsematon ja miettimätön.

Kaupunkikeskustojen kivitalojen uudet parvekkeet sijoitetaan useimmiten pihajulkisivuille kaupunkikuvallisista syistä, sillä katujulkisivut halutaan pitää ennallaan. Pihajulkisivuilla arkkitehdillä onkin hiukan vapaammat kädet. Parhaan lopputuloksen on monesti tuottanut vanhoista tuuletusparvekkeista mallia ottaneet betoniset tai teräksiset ulokeparvekkeet, tyyliin sopivin teräksisin pinnakaittein varustettuna. Nykyaikaiset parvekelasitukset sopivat kovin huonosti näille parvekkeille, siihen on sopeuduttava.

Ongelmaksi on muodostunut suomalainen ylivoimainen normisto. Normisto ei tunne esimerkiksi teräskuituvahvistettua betonia, jota Tanskassa käytetään yleisesti. Sitä käyttäen päästään noin 10 cm paksuihin ulokelaattoihin. Suomessa normisto teettää kohtuuttoman paksuja betonilaattoja. Voi ihmetellä, miten 100 vuotta vanhoissa taloissa on hyvin säilyneitä kevyen elegantteja parvekkeita, mutta nykyaika ei samaan pysty.

1950-1970-lukujen rakennusten parvekekorjaukset ovat nyt pakollisia aikansa betonirakenteiden heikkojen säänkesto-ominaisuuksien vuoksi. Parvekkeiden mitoitus oli niukkaa, kalustaminen oli vaikeaa, tapana oli jättää pienet asunnot osit-

tain ilman parvekkeita, joten uusiakin parvekkeita tarvitaan.

Markkinoilla on useita betoni- ja teräsrakenteisia parvekejärjestelmiä, ja nyt myös lasikuituvahvistettu betoniparveke. Korjausrakentamisessa sarjat eivät ole suuria, ja rakennusten ollessa yksilöitä on vakiotuotteita vaikea käyttää. Vakiotuotteilla myös ulkonäkö on vakioitu, mikä tuottaa epätoivottavia lopputuloksia. Toivottavaa olisi valmistajien kyky ja halu soveltaa tuotteensa kuhunkin erilaiseen tilanteeseen sopivaksi.

Hämmästyksellä olen katsonut tässäkin lehdessä julkaistuja kohteita, joissa betonikaiteet on korvattu nykymuodin mukaisella maitolasikaiteella tiukuttavien tummin alumiinitolpin. Rakennuksen alkuperäinen henki on muuttunut täysin ja rakennuksesta on tullut kummallinen sekasikiö, jonka ikää ei pysty enää tunnistamaan. Vastaavasti aikoinaan muutettiin pikkuruutuisia ikkunoita jaottomiksi, uusissa ikkunaremonteissa näitä jakoja taas palautetaan. Aika paljastaakin virheet armottomasti.

Luonteva tapa olisi korvata vanhat rakenteet uusilla vastaavilla. On vaikea ymmärtää, miten läpinäkymätön kalvolasi olisi parempi tai sopivampi kaide kuin betonilevy. Liian usein suunnittelija vain käyttää tämän ajan ratkaisuja kritiikittömästi.

Parvekelasitukset saadaan ulkonäöltään istutettua edellä mainitun ajan rakennuksiin yleensä kohtuullisesti, detaljointi vaatii kuitenkin osaavaa arkkitehtia, parvekelasimyyjä ei sitä osaa.

Parvekekorjauksissa rakennusmateriaalituottajilta pitäisi löytyä lisää joustavuutta soveltaviin ratkaisuihin sekä myös innovatiivisuutta. Entisaikojan rohkeat kokeilut puuttuvat tänään kokonaan. Ovatko normit ja vastuut tappaneet luovuuden ja rohkeuden?

3

Tanskalainen kuitubetonista valmistettu parvelaatta asennettuna työmaavaiheessa. Betoniset parvekelaatat ovat rst -kuidulla vahvistettuja, vain 80 mm paksuja ulokelaattoja.

4

Tanskassa käytetään kuitubetonirakenteisia parvekkeita, joilla parvekelaatat- ja kaiderakenne saadaan siroiksi.

THOUGHTS ON BALCONY REPAIRS

Many apartments in old town centres do not have balconies. With the appreciation of downtown areas on the increase again, solutions are looked for to build balconies to the old apartments.

Concrete balconies in apartment buildings built in 1950s – 1970s are also now being commonly repaired, and often they are also expanded in this context.

The form-giving of balconies has always been time-dependent and the starting point in balcony refurbishment projects should usually be the original spirit of the old building.

Designers are faced with major challenges in the repair and expansion of old balconies. Unfortunately the demanding nature of balcony refurbishment projects is often not understood and architects are not utilised for the design work. Very often the end result is uncontrolled and poorly planned.

In downtown stone buildings, new balconies are mostly located on the courtyard-side façades due to reasons of townscape, as the objective is to keep the street façades unchanged. The architects have also more freedom when designing balconies onto courtyard-side façades. The problems that they encounter result from the overly cautious building norms applied in Finland, which do not recognise e.g. steel fibre reinforced concrete commonly used in Denmark. This material permits 10 cm thick, cantilevered slabs, while the Finnish norms require unreasonably thick concrete slabs.

Balconies are at present being repaired in many buildings built in the 1950s – 1970s. At that time the balconies were small making them difficult to furnish. Small apartments often did not have a balcony at all, so completely new balconies are also needed.

There are many concrete and steel reinforced balcony systems on the market, most recently also a fibreglass reinforced concrete balcony. Refurbishment projects do not involve large series and it is difficult to find standard products for individual buildings. And if standard products are used, the appearance is also standard, which produces undesirable end-results. It is to be hoped that manufacturers acquire the ability and the will to adapt their products to different situations.

Building material suppliers should show more flexibility for applied solutions as well as more innovation as far as balcony repairs are concerned. The bold experiments of the yesteryears are no completely lacking. Have norms and responsibilities killed creativity and courage?

Matti Haukijärvi

5

Korjattavan rakennuksen parvekkeiden alkuperäinen ilme voidaan säilyttää, kun betonin pintavaihtoehtoista valitaan lähellä alkuperäistä oleva pintatyyppi esimerkiksi kokonaan uusiin parvekekuorielementteihin.

5